

Amandman 1
Dubravka Šuica
 u ime Kluba zastupnika PPE-a

Izvješće **A8-0167/2018**
Linda McAvan, Dubravka Šuica
 Rodna jednakost i jačanje položaja žena: vanjskim odnosima EU-a u razdoblju 2016. – 2020.
 do preobrazbe života djevojčica i žena
 2017/2012(INI)

**Prijedlog rezolucije (članak 170. stavak 3. Poslovnika) o zamjeni nezakonodavnog
 prijedloga rezolucije A8-0167/2018**

**Rezolucija Europskog parlamenta o rodnoj jednakosti i jačanju položaja žena:
 vanjskim odnosima EU-a u razdoblju 2016. – 2020. do preobrazbe života djevojčica i
 žena**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda od 18. prosinca 1979. o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW),
- uzimajući u obzir Konvenciju o suzbijanju trgovanja ljudima (CETS br. 197) i Konvenciju o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (CETS br. 201),
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe od 11. svibnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulска konvencija),
- uzimajući u obzir izvješće Fonda UN-a za stanovništvo (UNFPA) iz 2012. naslovljeno „Premladi u brak – zaustavljanje prakse dječjih brakova”,
- uzimajući u obzir Pekinšku deklaraciju iz 1995. i Platformu za djelovanje proizašlu iz Četvrte svjetske konferencije te ishode revizijskih konferenciјa,
- uzimajući u obzir program djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju te ishode revizijskih konferenciјa;
- uzimajući u obzir rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda o ženama, miru i sigurnosti br. 1325 (2000), 1820 (2009), 1888 (2009), 1889 (2010), 1960 (2011), 2106 (2013), 2122 (2013) i 2242 (2015),
- uzimajući u obzir Akcijski plan iz Addis Abebe s Treće međunarodne konferencije o financiranju razvoja održane u srpnju 2015.,
- uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030., koji je donesen u rujnu 2015. i stupio na snagu 1. siječnja 2016., a posebno ciljeve održivog razvoja 1., 5., 8. i 10.,

- uzimajući u obzir inicijativu „Spotlight” EU-a i UN-a;
- uzimajući u obzir članak 2. i članak 3. stavak 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članke 8. i 208. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za ravnopravnost spolova za razdoblje 2010. – 2015. (GAP I),
- uzimajući u obzir Europski pakt za ravnopravnost spolova (2011. – 2020.) koji je Vijeće usvojilo 7. ožujka 2011.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 21. rujna 2010. naslovljenu „Ocjena dobrih i loših strana Strategije za jednakost žena i muškaraca 2010. – 2015.” (COM(2010)0491),
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Europske komisije i Visoke predstavnice Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Europskom parlamentu i Vijeću od 28. travnja 2015., koja je naslovljena „Akcijski plan za ljudska prava i demokraciju za razdoblje od 2015. do 2019., Ljudska prava kao trajni prioritet programa EU-a” (JOIN(2015)(0016)),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o rodu u okviru razvoja od 26. svibnja 2015.,
- uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za ravnopravnost spolova za razdoblje 2016. – 2020. (GAP II), koji je Vijeće EU-a donijelo 26. listopada 2015. i njegovo godišnje izvješće o provedbi iz 2016., koji su 29. kolovoza 2017. objavile Europska komisija i Visoka predstavnica,
- uzimajući u obzir Strateško djelovanje Komisije za ravnopravnost spolova za 2016. – 2019. od 3. prosinca 2015.,
- uzimajući u obzir Globalnu strategiju Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku iz lipnja 2016.,
- uzimajući u obzir da se člankom 208. Ugovora iz Lisabona uvodi načelo usklađenosti politika radi razvoja prema kojem se, pri provedbi politika koje bi mogle utjecati na zemlje u razvoju, moraju uzeti u obzir ciljevi razvojne suradnje,
- uzimajući u obzir novi Europski konsenzus o razvoju,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. listopada 2015. o obnovi Plana djelovanja EU-a za jednakost spolova i osnaživanje žena u razvoju¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. veljače 2017. o pregledu Europskog konsenzusa o razvoju²,

---

¹ SL C 349, 17.10.2017., str. 50.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0026.

- uzimajući u obzir Smjernice EU-a o promicanju i zaštiti ostvarivanja svih ljudskih prava lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih osoba (LGBTI) od 24. lipnja 2013.,
  - uzimajući u obzir izvješće organizacije COC Nederland o provedbi smjernica EU-a o osobama LGBTI¹,
  - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir zajedničke rasprave Odbora za razvoj i Odbora za prava žena i jednakost spolova, u skladu s člankom 55. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir zajedničko izvješće Odbora za razvoj i Odbora za prava žena i jednakost spolova te mišljenje Odbora za vanjske poslove (A8-0167/2018),
- A. budući da je načelo jednakosti žena i muškaraca jedna od temeljnih vrijednosti EU-a koja je ugrađena u Ugovore EU-a i Povelju Europske unije o temeljnim pravima, te da su rodno osviještene politike stoga važno sredstvo u integraciji tog načela u politike, mjeri i djelovanja EU-a kako bi se postigla jednakost u praksi i ostvario održivi razvoj; budući da su jednakost i osnaživanje žena preduvjeti za postizanje ciljeva održivog razvoja za razdoblje nakon 2015. i također zasebno pitanje ljudskih prava;
- B. budući da je peti cilj održivog razvoja postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojčice diljem svijeta te budući da se radi ostvarivanja napretka u pogledu svih općih i specifičnih ciljeva održivog razvoja taj cilj u potpunosti mora obuhvatiti Planom održivog razvoja do 2030.;
- C. budući da nijedna strategija razvoja ne može biti učinkovita ako žene i djevojčice u njoj nemaju središnju ulogu;
- D. budući da je prvotni Akcijski plan EU-a za ravnopravnost spolova (2010. – 2015.) (GAP I) donio određeni napredak, unatoč tome što ga je obilježilo nekoliko propusta: usko područje primjene, izostanak rodno osjetljive izrade proračuna, loše razumijevanje okvira za rodnu ravnopravnost koje su pokazale delegacije EU-a, nedovoljna predanost vodstva EU-a te nedostatak institucijskog ustroja i poticaja u cilju motiviranja i pružanja odgovarajuće potpore osoblju;
- E. budući da je u svojoj Rezoluciji od 8. listopada 2015. Parlament pozvao na rješavanje tih propusta i donošenje niza drugih promjena uključujući proširivanje područja primjene GAP-a i povećavanje odgovornosti za rodnu ravnopravnost na upravljačkoj razini;
- F. budući da će se 2018. obilježiti 70. godišnjica donošenja Opće deklaracije o ljudskim pravima te da se na načelu jednakosti temelji vizija ljudskih prava Povelje UN-a iz 1945., u kojoj se navodi da ljudska prava i temeljne slobode trebaju vrijediti za sva ljudska bića „bez diskriminacije na temelju rase, spola, jezika ili vjere”;

---

¹ https://www.ilga-europe.org/sites/default/files/Attachments/report_on_the_implementation_of_the_eu_lgbti_guidelines_2016.pdf

- G. budući da je novi Akcijski plan EU-a za ravnopravnost spolova za razdoblje 2016. – 2020. (GAP II) nastao na temelju preporuka Parlamenta s naglaskom na promjeni institucijske kulture EU-a na razini sjedišta i delegacija kako bi se postigla sistemska promjena u načinu na koji EU pristupa načelu jednakosti između žena i muškaraca, kao i s naglaskom na preobrazbi života žena i djevojčica kroz četiri ključna područja;
- H. budući da su četiri ključna područja u GAP-u II: osiguravanje fizičkog i psihičkog integriteta žena i djevojčica, promicanje ekonomskih i socijalnih prava te osnaživanje djevojčica i žena, jačanje glasa djevojčica i žena i njihova sudjelovanja te horizontalni stup koji se sastoji od preobrazbe institucijske kulture službi Komisije i ESVD-a radi učinkovitijeg ispunjavanja obveza EU-a;
- I. budući da u Rezoluciji od 3. listopada 2017. o sužavanju prostora za djelovanje civilnog društva u zemljama u razvoju¹ Parlament ističe izrazitu važnost promicanja rodne ravnopravnosti i jačanja položaja žena u okviru vanjskih odnosa EU-a;
- J. budući da su se, prema Komisiji, finansijske obveze EU-a u vezi s ravnopravnošću spolova i osnaživanjem žena povećale; budući da je od ključne važnosti da se ocijene proračunska sredstva dodijeljena djelovanjima za postizanje tih ciljeva i njihovu integraciju u sustave za praćenje programa i projekata i evaluacijske procese;
- K. naglašava da je sudjelovanje žena u gospodarskim aktivnostima ključno za održivi razvoj i gospodarski rast;
- L. budući da je godinu dana od donošenja GAP-a II prerano da bi se poduzela cijelovita ocjena njegova učinka; budući da se prije evaluacije određenog djelovanja EU-a preporučuje razdoblje od barem tri godine intervencije ili provedbe politike; budući da cilj ovog izvješća stoga nije raspravljanje o ciljevima GAP-a II, nego razmatranje načina na koji su navedeni ciljevi provedeni tijekom prve godine i preporučivanje mjera za poboljšanje provedbe u narednim godinama;
- M. budući da je Konvenciju o pravima djeteta potpisalo 195 zemalja i da je pravno obvezujuće naravi te da je riječ o ključnom instrumentu za rješavanje pitanja ranjivosti djevojčica te potrebe da im se pruži posebna zaštita i skrb;
- N. budući da su delegacije i misije EU-a one koje prve moraju osigurati provedbu GAP-a II u zemljama partnerima, a vodeći položaj i znanje voditelja i osoblja delegacija i misija imaju značajnu ulogu u osiguravanju uspješne provedbe GAP-a II; budući da se preporučuje da više žena zauzme vodeće i upravljačke položaje u delegacijama EU-a;
- O. budući da su lezbijke, homoseksualci, biseksualne, transrodne i interseksualne (LGBTI) osobe zaštićene postojećim međunarodnim pravom o ljudskim pravima te da Smjernice EU-a za LGBTI osobe služe da bi se osiguralo potpuno ostvarivanje ljudskih prava LGBTI osoba;
- P. budući da su sukobi, razdoblje nakon sukoba i osjetljive situacije različito utječu na žene i muškarce; budući da žene nisu samo žrtve, nego i pokretači pozitivnih promjena koji bi

---

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0365.

mogli doprinijeti sprečavanju i rješavanju sukoba, izgradnji mira, mirovnim pregovorima i obnovi nakon sukoba; budući da žene i djevojčice mogu iskusiti različite oblike diskriminacije i biti izloženije siromaštvu; budući da će svaka treća žena u svijetu u nekom trenutku svojeg života vjerojatno biti žrtva fizičkog i seksualnog nasilja; budući da 14 milijuna djevojčica svake godine prisilno stupa u brak;

1. prima na znanje objavljivanje prvog godišnjeg izvješća o provedbi za 2016. u kolovozu 2017., što pokazuje jasan napredak u provedbi GAP-a II;
2. ističe da je, unatoč tome što je prošla jedna godina od donošenja GAP-a II, još uvijek riječ o samom početku, ali pozdravlja opći smjer djelovanja i konstatira niz pozitivnih trendova; međutim primjećuje i niz izazova u pogledu izvješćivanja i provedbe ključnih prioriteta i rodno povezanih ciljeva održivog razvoja te praćenja napretka u pogledu svih ciljeva, kao i u pogledu uključivanja rodne dimenzije u politički dijalog;
3. napominje da su najsvremenija istraživanja o politikama i čvrsti dokazi ključni načini stjecanja znanja o rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena radi izrade politika i strategija kojima se jača kapacitet Unije da rodnu ravnopravnost provede u djelo; stoga traži od ESVD-a i Komisije da posebnu pozornost posvete cilju koji podrazumijeva izvršenje neovisne procjene provedbe mjera utvrđenih u Prilogu 1. Akcijskom planu za ravnopravnost spolova (GAP II);
4. napominje da GAP II pruža sveobuhvatan program koji obuhvaća cjelokupne aktivnosti vanjske politike EU-a i u tom pogledu pozdravlja odabir tri tematska stupa, točnije osiguravanje fizičkog i psihičkog integriteta djevojčica i žena, promicanje ekonomskih i socijalnih prava i osnaživanje djevojčica i žena, te jačanje njihova glasa i sudjelovanja; ističe da je cilj tih stupova borba protiv glavnih čimbenika i uzroka diskriminacije i marginalizacije; također prima na znanje horizontalni stup koji se sastoji od preobrazbe institucijske kulture službi Komisije i ESVD-a kako bi se učinkovitije ispunile obveze EU-a u pogledu rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena u okviru vanjskih odnosa Unije;
5. ističe da glavni čimbenici i uzroci koji vode do diskriminacije i marginalizacije podrazumijevaju: seksualno i rodno uvjetovano nasilje nad ženama i djevojčicama, uključujući štetne tradicije kao što su dječji brakovi i genitalno sakraćenje žena; neodgovarajući pristup osnovnim uslugama, kao što su zdravstvo, obrazovanje, voda, odvodnja i prehrana; poteškoće u dobivanju pristupa spolnom i reproduktivnom zdravlju; te nejednako sudjelovanje u javnim i privatnim institucijama, kao i u političkom odlučivanju i u mirovnim procesima; poziva delegacije EU-a da osiguraju učinkovito i redovito prikupljanje podataka o nasilju nad ženama i djevojčicama, izrade preporuke za pojedine države i promiču uspostavu zaštitnih mehanizama i odgovarajućih struktura za potporu žrtvama;
6. ističe da je potrebno učinkovitije koristiti proračunska sredstva za programe namijenjene za sprečavanje dječjih brakova kojima se nastoji stvoriti okružje u kojem djevojčice mogu ostvariti svoj puni potencijal, među ostalim i preko obrazovnih, socijalnih i gospodarskih programa za djevojčice koje nisu u obrazovnom sustavu, programa za zaštitu djece, skloništa za djevojčice i žene, pravnog savjetovanja i psihološke potpore;

7. podsjeća da se rodna nejednakost preklapa s drugim oblicima nejednakosti te ih pogoršava, kao i da razumijevanje tog problema mora odrediti izbor prioriteta i obveza za djelovanje;
8. poziva na to da se pri provedbi GAP-a II veća pozornost usmjeri na djevojčice i žene koje se suočavaju s dodatnom diskriminacijom na temelju etničke pripadnosti, seksualnosti, invalidnosti, kaste ili dobi, kako bi se u skladu s tim razvrstali podaci;
9. naglašava da su veće uključivanje žena na tržište rada, poboljšanje potpore ženskom poduzetništvu, očuvanje jednakih mogućnosti i jednakih plaće za muškarce i žene te promicanje ravnoteže između privatnog i profesionalnog života ključni čimbenici za postizanje uključivog i dugoročnog gospodarskog rasta, borbu protiv nejednakosti i promicanje finansijske neovisnosti žena;
10. pozdravlja uspostavu čvrstog okvira praćenja i odgovornosti za mjerenje i praćenje napretka GAP-a II i potvrđuje da se njegovom povećanom ambicijom pruža stvarna mogućnost EU-u da u području vanjskih odnosa promiče ravnopravnost žena i muškaraca te osnaživanje djevojčica i žena; primjećuje, međutim, potrebu za dubljim razumijevanjem i harmonizacijom tog okvira kako bi se na odgovarajući način ocijenio utjecaj djelovanja EU-a;
11. primjećuje važnost jačanja politika i mjera za promicanje obrazovanja djevojčica i njegov utjecaj u pogledu njihova zdravlja i ekonomskog osnaživanja; ističe da su djevojčice i mlade žene posebno ranjive i da je potrebno posvetiti posebnu pozornost kako bi se osigurao njihov pristup svim razinama obrazovanja; u tom pogledu poziva da se razmotri niz mogućnosti u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM);
12. ističe da je veće sudjelovanje i javnog i privatnog sektora ključno za unapređenje prava žena i njihova ekonomskog osnaživanja u različitim gospodarskim sektorima; ističe potrebu za uključenjem i prisutnošću žena u novim gospodarskim sektorima koji su važni za održiv razvoj, uključujući sektor informacijskih i komunikacijskih tehnologija; ističe da poduzetništvo ima važnu ulogu u jačanju prava žena; u tom kontekstu poziva da se pojačana podrška pruži lokalnim malim i srednjim poduzećima, a posebno poduzetnicama, kako bi im se omogućilo da profitiraju od rasta ostvarenog u privatnom sektoru;
13. ističe da je potrebno osnažiti žene u ruralnim područjima boljim pristupom zemljištu, vodi, obrazovanju i oposobljavanju, tržištima i finansijskim uslugama;
14. poziva EU da promiče veće sudjelovanje žena u procesima održavanja i izgradnje mira te vojnim i civilnim misijama EU-a za upravljanje krizama;

Postignuća GAP-a II

15. pozdravlja proširenje GAP-a na sve vanjske službe EU-a i države članice te primjećuje napredak u promjeni institucijske kulture EU-a na razini sjedišta i delegacija, što je ključ jačanja učinkovitosti inicijativa EU-a i njihova učinka na rodnu ravnopravnost; također pozdravlja obvezni zahtjev koji je za sve sudionike iz EU-a uveden na temelju

GAP-a II za godišnje izvješćivanje o napretku postignutom u najmanje jednom tematskom području; međutim, ponavlja potrebu za osnaženim vodstvom i postojanim poboljšanjima usklađenosti i koordinacije između institucija EU-a i država članica uz upotrebu postojećih struktura i proračuna;

16. pozdravlja činjenicu da su službe Komisije, ESVD, 81 % delegacija EU-a i 22 države članice podnijeli izvješća u okviru GAP-a II za 2016.; iako je svjestan da bi mogle postojati iznimne okolnosti koje objašnjavaju zašto delegacije ne izvješćuju, očekuje od delegacija i država članica da pojačaju svoje napore te želi vidjeti postojani napredak godinu za godinom u cilju podnošenja svih izvješća; prima na znanje činjenicu da među državama članicama i dalje postoje znatne razlike; podsjeća da će potpuno poštovanje u pogledu podnošenja izvješća o GAP-u i njegove provedbe biti ključni za ostvarivanje cilja GAP-a II o promicanju djelovanja povezanih s rodnim pitanjima u 85 % svih novih inicijativa do 2020.;
17. pozdravlja konkretne korake prema promjeni kulture i uvođenju rodne analize za sva nova poduzeta vanjska djelovanja, čime se cijelokupna odgovornost za izvješćivanje u vezi s GAP-om stavlja na voditelje delegacija EU-a, ali i povećani broj osoblja na visokim razinama koje je uključeno u provedbu GAP-a II i imenovanje sve većeg broja zagovaratelja i kontaktnih točaka u području rodne ravnopravnosti u delegacijama EU-a;
18. prima na znanje to što su, prema izvješću ESVD-a iz studenoga 2016., u samo nekoliko misija EU-a u okviru ZSOP-a organizirane obuke o seksualnom ili rodno uvjetovanom uznemiravanju te ističe da je zabrinjavajuće da 2015. nije bilo prijavljenih slučajeva seksualnog ili rodno uvjetovanog uznemiravanja, zlostavljanja ili nasilja u okviru misija ZSOP-a; ističe važnost politike nulte tolerancije u slučajevima seksualnog ili rodno uvjetovanog uznemiravanja kao i pružanja potpore institucijskim strukturama usredotočenima na sprečavanje seksualnog ili rodno uvjetovanog nasilja; poziva ESVD i države članice da pruže potporu svim naporima usmjerenima na borbu protiv seksualnog ili rodno uvjetovanog nasilja u međunarodnim mirovnim operacijama te da se pobrinu za učinkovitu zaštitu zviždača i žrtava;
19. pozdravlja povećan broj mjera usredotočenih na rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena (pokazatelji G1 i G2) i zahtjev prema kojem delegacije moraju opravdati projekte koji nemaju to težište; poziva na poduzimanje daljnjih npora za pojašnjenje rodno osviještenih politika i povećanje ciljanih mjer;
20. osuđuje sve oblike nasilja nad ženama i djevojčicama, uključujući trgovanje ljudima, spolno iskorištavanje, prisilne brakove, zločine iz časti, genitalno sakraćenje žena i korištenje seksualnim nasiljem u ratne svrhe; poziva EU i države članice da ratificiraju Istanbulsku konvenciju, prvi pravno obvezujući međunarodni instrument čija je svrha sprečavanje nasilja nad ženama i borba protiv njega;
21. žali što žene koje su iskusile nasilje ili su suočene s nasiljem ne primaju nužno kvalitetnu potporu u pogledu informiranja, pristupa i osiguravanja skloništa, usluga podrške i prava, telefonskih linija za pomoć, kriznih centara za žrtve silovanja itd.; naglašava važnost strateških mjer za proaktivnu borbu protiv rodnih stereotipa;

22. ustraje u tome da djevojčice i žene koje su žrtve ratnog silovanja dobiju pristup nediskriminirajućoj skrbi, a posebno sveobuhvatnoj zdravstvenoj zaštiti; pozdravlja činjenicu da su se mnoge delegacije EU-a usredotočile na borbu protiv nasilja nad ženama; u tom kontekstu inzistira da je potrebno zajamčiti zaštitu prava na život i dostojanstvo svim ženama i djevojčicama aktivnom borbom protiv štetnih praksi kao što je rodno uvjetovano ubojsvo; ističe da je potrebno iskorijeniti korištenje silovanja kao sredstva ratovanja i ugnjetavanja te da EU mora vršiti pritisak na vlade trećih zemalja i sve uključene dionike u regijama u kojima se provodi takvo rodno uvjetovano nasilje kako bi se ta praksa obustavila, počinitelje privelo pravdi, a preživjelima, pogodenim ženama i zajednicama pomoglo u liječenju i oporavku;
23. naglašava da univerzalno poštovanje i pristup seksualnom i reproduktivnom zdravlju doprinosi postizanju svih ciljeva održivog razvoja povezanih sa zdravljem, kao što je prenatalna skrb i mjere za izbjegavanje visokorizičnih poroda i smanjenje smrtnosti novorođenčadi i djece; ističe da su pristup planiranju obitelji te zdravstvene usluge za roditelje važni elementi za spašavanje života žena;
24. napominje da izvješće pokazuje da postoji potreba za snažnijim djelovanjem u pogledu spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava kao preduvjeta rodne ravnopravnosti te potreba za odgovarajućim alatima za mjerjenje postignutog napretka kada je riječ o osiguranju univerzalnog pristupa spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima kako je dogovoreno u skladu s obvezama EU-a prema Akcijskom programu Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju i Pekinškoj platformi za djelovanje te zaključnim dokumentima njihovih revizijskih konferencija u pogledu cilja održivog razvoja 5.6.; u tom pogledu također podsjeća na ciljeve održivog razvoja 3.7. i 5.3.;
25. ističe da, u kontekstu sve manjeg prostora za djelovanje civilnog društva, cilju 18. o organizacijama za ženska prava i borcima za ljudska prava žena treba posvetiti više pozornosti; smatra da tematskom prioritetu o političkim i civilnim pravima, posebno o sudjelovanju žena i djevojčica u političkim i civilnim pravima, treba dati veći prioritet prilikom provedbe GAP-a II;

Ključne preporuke za Komisiju/ESVD

26. poziva Komisiju i ESVD da poduzmu daljnje korake kako bi olakšali razmjenu najboljih praksi u poboljšanju ravnopravnosti između žena i muškaraca i rodno osviještenih politika među delegacijama i odjelima, npr. uspostavom i promicanjem mreže kontaktnih točaka za rodna pitanja te razmjenom pozitivnih primjera uspješne prakse, uključujući među ostalim programe izrade, provedbe i sustavne rodne analize, te da osiguraju da se rodnim analizama stvarno utječe na programe koje provode delegacije EU-a;
27. ističe da je postignut znatan napredak u različitim prioritetnim područjima, međutim da je u nekima zabilježeno sporije napredovanje od očekivanog; poziva Komisiju da proveđe studiju kojoj bi cilj bio utvrditi zašto delegacije EU-a češće u obzir uzimaju određene tematske ciljeve i određena prioritetna područja, u kojima se postiže veći napredak;
28. poziva na to da se prilagođenim osposobljavanjem i reorganizacijom postojećih

struktura i osoblja jačaju kapaciteti u području ljudskih resursa koji se bave promicanjem rodne ravnopravnosti u službama Komisije; predlaže pojačanje osposobljavanja osoblja, namijenjeno prvenstveno osobama na višim rukovodećim položajima u odjelima Glavne uprave za međunarodnu suradnju i razvoj, Glavne uprave za europsku politiku susjedstva i pregovore o proširenju, Glavne uprave za europsku civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći te ESVD-a; smatra da bi poboljšanja i daljnja specijalizacija u području osposobljavanja o pitanjima rodne ravnopravnosti također trebala biti dostupna lokalnim partnerima na državnoj razini i nedržavnim akterima, uključujući nevladine organizacije;

29. naglašava potrebu za osiguravanjem dosljednosti i usklađenosti među svim postojećim vanjskim instrumentima i politikama EU-a u odnosu na rodno osviještenu politiku, uključujući novi konsenzus o razvoju, paket resursa EU-a o rodno osviještenoj politici u razvojnoj suradnji i Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju;
30. pozdravlja dopis sa smjernicama od 8. ožujka 2016. u kojemu se navode sredstva i instrumenti za provedbu GAP-a II i koje se primjenjuju na Glavnu upravu za međunarodnu suradnju i razvoj i ESVD te poziva na uspostavu smjernica za sve europske službe uključene u provedbu GAP-a II;
31. pozdravlja pokretanje zajedničke globalne inicijative EU-a i UN-a za rodnu ravnopravnost (inicijativa „Spotlight”), u skladu s ciljem GAP-a II, za rješavanje problema seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja i štetnih praksi poput genitalnog sakaćenja žena, ranog prisilnog braka ili trgovanja ljudima; napominje, međutim, da se inicijativa „Spotlight” bavi uglavnom elementima programa od zajedničkog globalnog interesa, što je dokazano izyješćem o provedbi, i stoga naglašava potrebu promicanja rodne ravnopravnosti na sveobuhvatniji način, prikladnom kombinacijom programa i modaliteta; poziva na to da se inicijativi „Spotlight” dodjele dodatna sredstva;
32. naglašava da EU svojim vanjskim odnosima mora promicati i obuhvaćati načelo ravnopravnosti žena i muškaraca; napominje da su pregovori o trgovinskim sporazumima važan alat za promicanje ravnopravnosti između žena i muškaraca te osnaživanje žena u trećim zemljama; stoga poziva Glavnu upravu za trgovinu da poduzme korake za uključivanje GAP-a II u svoj rad te da se u svim trgovinskim sporazumima EU-a uzmu u obzir prava djevojčica i žena i rodna ravnopravnost, kao pokretači rasta, kao i da se poštuju temeljne konvencije Međunarodne organizacije rada o radničkim pravima, uključujući prisilni i dječji rad; podsjeća na potrebu praćenja učinka trgovinskih politika EU-a na osnaživanje žena i rodnu ravnopravnost tijekom njihove provedbe; poziva na prikupljanje podataka razvrstanih prema spolu u ključnim sektorima na koje najviše utječu trgovinski sporazumi kako bi se osigurao koristan alat za što preciznije predviđanje njihovih učinaka na živote žena;
33. podsjeća na svoj zahtjev da se u okviru trgovinskih sporazuma s Čileom uvrsti posebno poglavje o trgovini i rodnoj ravnopravnosti te o osnaživanju žena; naglašava da je ovo prvi put da se to posebno poglavje namjerava uvesti u trgovinski sporazum; ustraže u potrebi da ga se obavještava o sadržaju tog poglavљa i da to poglavje ocijeni prije donošenja odluka na općenitoj razini; potiče Europsku uniju na uvođenje horizontalnih mjera u trgovinske sporazume radi promicanja rodne ravnopravnosti, razmijene najboljih

praksi i omogućivanja ženama da imaju više koristi od trgovinskih sporazuma;

34. napominje da je osnaživanje djevojčica i žena jedan od navedenih ciljeva vanjskog djelovanja EU-a u okviru globalne strategije za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku; napominje da uloga žena u mirovnim pregovorima i posredovanju u obliku u kojem se uzima u obzir u GAP-u II nije dovoljna; naglašava važnu ulogu žena u promicanju dijaloga i izgradnji povjerenja, stvaranju saveza za mir i pružanju različitih perspektiva o tome što znače mir i sigurnost, posebno kada je riječ o sprečavanju i rješavanju sukoba i obnovi nakon sukoba; napominje da promicanje ženskih prava u zemljama u kojima vladaju krize ili sukobi osnažuje zajednice i čini ih otpornijima; pozdravlja imenovanje glavne savjetnice ESVD-a za rodna pitanja i provedbu Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda br. 1325 o ženama, miru i sigurnosti; potiče snažnije djelovanje država članica EU-a i međunarodne zajednice u okviru UN-a kako bi se učinkovitije ublažio utjecaj sukoba i stanja nakon sukoba na žene i djevojčice, s posebnim naglaskom na seksualnom nasilju povezanom sa sukobima; poziva Komisiju da pruži podršku novoj globalnoj mreži kontaktnih točaka za žene, mir i sigurnost; napominje važnost Rezolucije 2250 Vijeća sigurnosti UN-a o mladima, miru i sigurnosti kao i pronalaska najboljih mogućih načina na koje EU može provesti tu rezoluciju;
35. pozdravlja tematski prioritet u pogledu gospodarskog i socijalnog osnaživanja i analizu prepreka u pristupu resursima, među kojima su zemljište i krediti;
36. snažno potiče institucije da znatno poboljšaju udio žena kada je riječ o upućivanju u delegacije EU-a, te njihovu vodstvu s obzirom na to da su žene na čelu tek 28 od ukupno 138 delegacija, ali i kada je riječ o ženama u svojstvu voditelja misija (trenutačno 5 žena od ukupno 17 misija); stoga poziva Komisiju i ESVD da učinkovito provode ciljane politike kako bi se ženama olakšao pristup vodećim i upravljačkim položajima; ističe nisku prisutnost žena u postupku donošenja odluka, što svjedoči o postojanju nevidljivih prepreka koje ih sprječavaju da zauzimaju položaje veće odgovornosti;
37. ističe da će uspjeh GAP-a II u konačnici ovisiti o dugoročnom i dosljednom angažmanu visokopozicioniranih političkih čelnika i dužnosnika svih aktera EU-a, kao i o naporima EU-a za prilagodbu lokalnim okolnostima u zemljama primateljicama; u tom pogledu pozdravlja pozitivni angažman povjerenika odgovornog za međunarodnu suradnju i razvoj te potiče ostale povjerenike na veću angažiranost; napominje da je potrebno da Visoka predstavnica i osobe na rukovodećim položajima iskažu snažnije političko vodstvo radi povećanja odgovornosti te radi koordiniranja i jačanja tog angažmana u narednim godinama; poziva sve aktere EU-a da se koriste Paketom sredstava za rodna pitanja kako bi se osiguralo da se rodno osviještena politika dosljedno primjenjuje za ostvarivanje ambicioznih ciljeva GAP-a II;
38. ističe potrebu za uključenjem i prisutnošću žena u gospodarskim sektorima koji su važni za održiv razvoj; ističe da poduzetništvo ima važnu ulogu u jačanju prava žena; u tom kontekstu poziva da se pojačana podrška pruži lokalnim malim i srednjim poduzećima, osobito poduzetnicama, i to uz pomoć mikrokredita, kako bi im se omogućilo da profitiraju od rasta koji donosi privatni sektor;

39. poziva ESVD da sustavno provodi Smjernice EU-a za LGBTI osobe kako bi se osiguralo potpuno ostvarivanje ljudskih prava lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih (LGBTI) osoba;

Ključne preporuke za delegacije EU-a

40. pozdravlja fleksibilnost u okviru GAP-a II kojom se delegacijama daje mogućnost odabira prioriteta u skladu s okolnostima konkretnе zemlje jer se time omogućuje pojedinačna analiza i procjena posebnih potreba svake zemlje ili regije, čime se rješava poseban izazov jačanja prava žena i njihova ekonomskog osnaživanja; ipak preporučuje da se delegacije potiču na to da pokažu napredak barem u području jednog prioriteta po tematskom stupu do kraja provedbe GAP-a II kako bi se osigurala što ujednačenija pokrivenost raznih tematskih područja kao što su jačanje politika i mjera kojima se promiče obrazovanje djevojčica te njihova utjecaja u pogledu zdravlja i ekonomskog osnaživanja; potiče na to da se naglasak stavi na stanje žena i djevojčica u područjima pogodjenim sukobima, kao i na rodno uvjetovano nasilje, a posebice na korištenje silovanja kao ratnog oružja; nadalje podsjeća da se djelovanja i projekti financirani iz proračuna EU-a trebaju sustavno usmjeravati na rješavanje problema diskriminacije;
41. podsjeća na obvezu iz Ugovora da se promiče uvođenje rodne ravnopravnosti u sve aktivnosti EU-a, uključujući političke dijaloge i sve dijaloge o sektorskim politikama; ustraje u tome da se promicanje rodne ravnopravnosti uključi u nacionalne planove i okvire politika kako bi se osiguralo da partnerske zemlje preuzmu obveze i odgovornosti, istovremeno podsjećajući na važnost podržavanja projekata razvoja na čelu kojih su žene iz dotičnih zemalja; naglašava važnost rada s partnerskim zemljama u pripremi rodno osjetljivih nacionalnih proračuna;
42. ističe da je važno povećati razinu političkog sudjelovanja i zastupljenosti žena u EU-u i u njegovim susjednim zemljama u skladu s postojećim programima EU-a, kao i s ciljevima i programima organizacije UN Women;
43. naglašava da je važno tijekom političkog dijaloga poboljšati sudjelovanje žena u obrazovanju, gospodarskim aktivnostima, zapošljavanju i poslovnim mogućnostima kao prioritetnim sredstvima jačanja položaja žena u društvu;
44. ističe važnost provedbe sustavnih rodnih analiza potkrijepljenih dokazima koristeći se, po mogućnosti, podacima razvrstanima prema spolu i dobi, uz savjetovanje s organizacijama civilnog društva; pozdravlja činjenicu da su izrađene 42 rodne analize za pojedine zemlje i potiče sve ostale zemlje da dovrše svoje analize, da više koriste kriterije za rodnu ravnopravnost u sustavima za nadzor programa i projekata i procesima evaluacije te da u definiranje državnih strateških ciljeva, programa, projekata i dijaloga uključe rodnu analizu; potiče EU da istraži mogućnosti sustavnije razmjene rodnih analiza, sustavnijeg upravljanja rodnim analizama te sustavnijeg ažuriranja rodnih analiza;
45. napominje da je u zajedničkom radnom dokumentu službi o okviru za razdoblje 2016. – 2020. Komisija priznala da se finansijsko ulaganje EU-a u rodnu ravnopravnost nije sustavno mjerilo; poziva Komisiju da zauzme jasan pristup usmjeren na rezultate kojim se utvrđuju visoki standardi mehanizama za izvještavanje, evaluaciju i odgovornost te

da potiče odlučivanje na temelju dokaza kako bi se dostupna finansijska sredstva koristila učinkovitije i djelotvornije; traži izvješće kojim bi se točno ocijenilo koliko su učinkovito sredstva korištena kako bi se unaprijedila jednakost između žena i muškaraca te osnaživanje žena i kako bi se utvrdilo koji su najznačajniji postignuti ciljevi;

46. naglašava potrebu daljnog poboljšanja prikupljanja podataka na nacionalnoj razini te izrade specifičnih pokazatelja s ciljevima utvrđenima na temelju tih pokazatelja, kao i važnost toga da je njihovo praćenje u skladu s okvirom ciljeva održivog razvoja;
47. podsjeća da su prava žena ljudska prava te potiče daljnji rad u smislu rješavanja pitanja rodnih stereotipa u društвima s pomoću povećane suradnje s civilnim društвom i lokalnim organizacijama koje zagovaraju prava žena i njihovo osnaživanje, posebice u kontekstu nestabilnosti države i sukoba te izvanrednih situacija; vjeruje da su stvaranje novih mreža ili razvoj postojećih te uključivanje svih ključnih aktera, uključujući privatni sektor, od ključne važnosti, kao i razvoj javno-privatnih partnerstava, ako je to moguće; naglašava potrebu za većom ulogom žena u lokalnim zajednicama i nevladinim organizacijama u pogledu praćenja lokalnih vlasti i pozivanja istih na odgovornost; umjesto da se žene i djevojčice prikazuju kao „ranjive”, smatra da je potrebno staviti naglasak na njihovu ulogu nositeljica promjena i razvoja te mirovnih aktera u rješavanju sukoba; naglašava da su uključivanje dječaka i muškaraca, kao i njihovo aktivno sudjelovanje, potrebni kako bi se osigurala stvarna ravnopravnost žena i muškaraca; stoga potiče široko obrazovanje kako bi se postigla promjena ponašanja u vezi s rodnim uvjetovanim nasiljem, uz suradnju svih muškarca, dječaka i zajednica; naglašava da društvene norme u pogledu ženskih i muških uloga stavlјaju žene u ranjiviji položaj, osobito u odnosu na njihovo spolno i reproduktivno zdravlje, i dovode do štetnih praksi poput genitalnog sakaćenja žena te dječjih, ranih i prisilnih brakova;
48. ističe da je redovitim dijalozima i suradnjom s delegacijama EU-a važno povećati uključenost organizacija civilnog društva i drugih dionika, poput aktera u području ljudskih prava, zdravlja ili okoliša, s obzirom na to da će takva suradnja doprinijeti poboljšanju vidljivosti i provedbe GAP-a II, čime se povećava javna odgovornost za napredak u području rodne ravnopravnosti;
49. zabrinut je zbog toga što se zaštiti boraca i organizacija za prava žena ne posvećuje dovoljno pozornosti; poziva na to da se prilikom provedbe GAP-a II veća pozornost posveti tematskom prioritetu o političkim i civilnim pravima, a posebno o sudjelovanju žena i djevojčica u političkim i civilnim pravima;

Ključne preporuke za Europski parlament

50. potiče izaslanstva Parlamenta da se u svojem radu s partnerskim zemljama sustavno informiraju o izradi programa u području rodne ravnopravnosti, rezultatima rodnih analiza i radu na promicanju rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena te da u svoje programe misija uključe sastanke sa ženskim organizacijama; poziva Parlament da radi na postizanju bolje ravnoteže spolova u članstvu svojih izaslanstava;
51. poziva Komisiju da učini dostupnima izvješća zemalja o rodoj analizi i da ih uključi u informativna izvješća za sva izaslanstva Parlamenta u treće zemlje;

52. preporučuje Parlamentu da periodički i po mogućnosti svake dvije godine preispituje buduća izvješća o provedbi GAP-a II;

Ključne preporuke za buduće izvješćivanje

53. ističe potrebu za pojednostavljenim načinom izvješćivanja kojim se birokracija smanjuje najvećoj mogućoj mjeri; poziva na razvoj internetskog izvješćivanja, jasnih predložaka i izdavanje vodiča kako bi se olakšao rad delegacija;
54. ističe da je potrebno podupirati jačanje nacionalnih statističkih kapaciteta i mehanizama u partnerskim zemljama, učinkovito koordinirajući finansijsku i tehničku pomoć kako bi se omogućilo bolje mjerjenje i praćenje rezultata dobivenih u području rodno osviještenih politika te upravljanje njima;
55. poziva Komisiju da prikuplja podatke razvrstane prema spolu tijekom provedbe programa o osnaživanju žena koje financira EU; ističe da je potrebno poboljšati pouzdanost rodne analize uskladišnjavanjem podataka koje su prikupile delegacije EU-a tako da budu usporedivi;
56. naglašava da je važno savjetovati se s međunarodnim i nacionalnim partnerima, akademskom zajednicom, skupinama za strateško promišljanje i ženskim organizacijama kako bi se njihov doprinos i stručno znanje uključili u praćenje aktivnosti i programa o rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena koje financira EU;
57. podsjeća da EU i njegove države članice moraju prilikom provedbe i izrade migracijske politike EU-a poštovati prava djevojčica i žena koje se nalaze u položaju migranata, izbjeglica i tražitelja azila; u tom kontekstu poziva na to da se sustavno rješava problem seksualnog nasilja nad ženama u centrima za pritvor;
- ○   ○
58. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Or. en